

UUEST JÄÄTMEVEO RAKENDAMISE KORRAST

Maikuust kehtib Palupera vallas, nagu teisteski Valgamaa omavalitsustes, uus jäätmeveo rakendamise kord ja endine, 2008 aastast kehtinud kord on kehtetu. Uus kord muutub eriti oluliseks uuest aastast, kui meid on järgnevas 5 aastaks teenindamas riigihanke korraldamise järgselt uus (või ka endine) jäätmete vedu osutav ettevõtja. Juba täna peab hakkama muudatustele mõtlema, mis tulenevad põhiliselt vahepeal Jäätmeseaduse muutumisest. Tuletamegi siinkohal siis põhitõed meelde:

Korraldatud jäätmevedu kohaldatakse jäätmevaldaja kinnistult kogutavatele olmejäätmetele – segaolmejäätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed ning suurjäätmed. **Jäätmevaldaja** on jäätmetekitaja, isik või asutus, kelle valduses on jäätmed. Tekib neid jäätmeid siis koti või konteineri jagu, seda määrab iga jäätmevaldaja omapoolselt sõlmitava lepinguga ise. Korterühistu puhul on jäätmevaldajaks korteriühistu. Kaugel pole ka see aeg, kui senised korteriühisusedki muudetakse seadusandlusega juriidilisteks isikuteks ehk korteriühistuteks.

Segaolmejäätmeid oleme me kohustatud vedajale üle andma konteineris või kotis kõik, v.a. tähtajaliselt erandkorras vabastatud ajutiselt kinnistut kasutavad või üldse mitte kasutavad jäätmevaldajad. Paberit, kartongi pole Palupera vallas kohustatud eraldi koguma mitte ükski majapidamine, sest kaugküte meil puudub. Aga soovi korral muidugi võib ka selleks eraldi konteineri endale tellida. Nõuni parklas asuv suur sinine konteiner on paber-papp pakendi konteiner, mitte vanapaberile! Suurjäätmetega on ka endiselt – need tuleb paigaldada ajutiselt oma segaolmejäätmete konteineri kõrvale, teavitada neist vedajat, kes on kohustatud mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul kehtestatud hinnakirja kohaselt suurjäätmed ära viima. Uus on aga nõue biolagunevate jäätmete käitlusele, millest loe altpool muudatustest. Ja üle võiks korjata aeg-ajalt igaüks ka jäätmete liigituse, mis on mis, nt Jäätmeseadust sirvides.

Jäätmekoti (kuni 50 l ja kuni 10 kg) kasutamisel on **minimaalne tühjendamissagedus** vähemalt üks kord nelja nädala jooksul. Segaolmejäätmete kogumismahuti minimaalne tühjendamissagedus on tihe- ja kompaktse asustusega alal vähemalt üks kord nelja nädala jooksul ja hajaasustusalal vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. **Kompaktse asustusega alad** on määratletud 2011 aasta lõpul kehtestatud uues Palupera valla üldplaneeringus, millega saab igaüks tutvuda valla veebilehel www.palupera.ee (*edaspidi veebileht*) või vallamajas. Need on Hellenurme, Nõuni ja Palupera külakeskused ja nende piirid endise üldplaneeringuga on nüüd veidi laiemad. Seega võib nii mõnelgi jäätmevaldajal, kellele enne osutati teenust 12 nädalase intervalliga, olla nüüd kohustus seda sagedamini teha. Biolagundatavate köögi- ja sööklajäätmete kogumismahuti minimaalne tühjendamissagedus on vähemalt üks kord 14 päeva jooksul. Vedamise täpne sagedus määratakse vedaja ja jäätmevaldaja vahelises jäätmekäitluslepingus. Suurjäätmete vedu teostatakse siis vastavalt vajadusele.

Muudatused:

- kui enne esitasid 2-3 jäätmevaldajat vallavalitsusele vastava avalduse koostöök, et kasutada ühist kogumismahuti, siis nüüd peavad nad esitama ühise kogumismahuti kasutajate vahel sõlmitud lepingu. Lepingu vorm saadaval veebilehelt ja vallamajast. Samas võiks kirjeldada ka ühise kogumismahuti asukohta või näidata see lisana asendiplaanil, kaardil.
- erandkorras ja teatud tähtjaks jäätmeveoga liitumisest vabastatud isik ei esita enam samas olukorras olles tähtaja lõppedes uut taotlust, vaid on kohustatud esitama järgmise aasta 20.jaanuariks vallavalitsusele kirjaliku kinnituse, et kinnistul ei ole aasta kestel elatud või kinnistut ei ole kasutatud. Siis vabastus pikeneb. Jäätmevaldaja,

kes ei esita nimetatud tähtjaks kinnitust, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist arvates. Kõik täna kehtivad vabastused kehtivad 2012 lõpuni.

- biolagunevate jäätmete käitlemine – kui tegemist on elamumaaga, mis jääb kompaktses hoonestusega alale, peab toidujäätmete kogumiseks soetama nüüd eraldi kogumismahuti, välja arvatud juhul, kui toidujäätmeid kompostitakse vastavalt eeskirjale (nõue veekaitsevööndi, kaevu jm suhtes ning naabri kinnistust vähemalt 5 m kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti) ning kompostimisest on teavitatud vallavalitsust. On selge, et lahtise auna puhul tekivad siin probleemid just toidujäätmetega ja suletav komposter tuleks muretseda kompaktses hoonestusega aladel kindlasti. Vastav vorm saadaval veebilehelt ja vallamajast. NB! Mitteelamumaal asuvad ettevõtjad, kel tekib paberit ja kartongi või toidujäätmeid eraldivõetuna üle 50 kg nädalas, peavad omama eraldi konteinereid nimetatud jäätmetele.

Endiselt kehtivad:

- jäätmevaldajal on lubatud jäätmeveo lihtsustamiseks paigutada jäätmeveo päeval kogumismahuti väljapoole oma kinnistu piiri teega külgnevale alale tingimusel, et see ei takista liiklust.
- vedaja sõlmib jäätmekäitluslepingud kõigi jäätmevaldajatega. Kui jäätmevaldaja mingil põhjusel omapoolset seda ei tee, toimub korraldatud jäätmeveoga liitumine vastavalt Jäätmeseaduse §-le 69 lõige 1 – kui jäätmevaldaja elu- või tegevuskohas on jäätmevedu korraldatud, loetakse jäätmevaldaja ka liitunuks selles piirkonnas. Sel juhul loetakse jäätmevaldaja standardse 80 liitrise kogumismahuti kasutajaks, mida vedaja tühendab vastavalt miinimumsagedusele. Tegelikult olukorra täpsustamiseks tasub ikka leping jäätmevaldaja poolt üle vaadata, teha muudatused ja allkirjastatult vedajale saata.
- täna kehtivad teenustasu hinnad kehtivad selle aasta lõpuni. Teenustasu uus hind ei hakka samuti sisaldama kogumismahuti üüri- ja paigaldushinda, need lisanduvad siis kui konteinerit üüritakse ja paigaldatakse, eraldi. Konteinerite omanikud, mitteüürivad on seotud vaid teenustasu hindadega.
- jäätmevaldajat saab vallavalitsus vaid erandkorras ja teatud tähtjaks jäätmeveoga liitumisest vabastada (kui ei elata kinnistul alaliselt, kinnistut ei kasutada). Selleks tuleb jäätmevaldajal esitada vallavalitsusele vastav taotlus, mille vorm jällegi saadaval veebilehelt ja vallamajast. Ajutiselt kinnistut kasutav jäätmevaldaja korraldab ise jäätmete veo jäätmekäitluskohta. Ilma taotluseta või taotluse mitterahuldamisega on jäätmevaldaja tavaline jäätmeid omav jäätmevaldaja ja liitunud korraldatud jäätmeveoga ka ilma lepingut allkirjastamata.
- olmejäätmeid tuleb sorteerida – paber ja kartong, pakendid, biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, suurjäätmed jne. Küttekolletes võib põletada enda tegevuse tulemusel tekkinud ohtlikke aineid mittesisaldavat kiletamata paberit, pappi ja keemiliselt töötlemata puidujäätmeid. Pakendikonteinerite asukohad on vallas teada või vajadusel saab tutvuda veebilehel – **Valla funktsioonid – Kommunaalmajandus**. Samas ka uue korra ja eeskirja terviktekstidki.
- jäätmevaldaja on kohustatud hoidma jäätmeid selliselt, et need ei levitaks haisu ja ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele, varale ega keskkonnale. Kogumismahuti peab paiknema naaberkinnistust vähemalt 5 m kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.
- järelevalve nõuete täitmise üle toimub Keskkonnajärelevalve seaduses sätestatud korras.